AUSTRIA

Comunitatea romana din Austria numara peste 23 000 de persoane organizati in asociatii. Un liant al comunitatii romane il constituie Comunitatea Ortodoxa si Parohia Romana din Viena, precum si cea din Salzburg.

DANEMARCA si alte tari nordice

Circa 2 000 de romani traiesc in Danemarca, aproximativ 800 in Norvegia (dupa unele statistici, numarul lor s-ar ridica la peste 2 000) si cateva sute in Finlanda. Nu avem alte date concrete despre aceste comunitati.

ELVETIA

Numarul romanilor stabiliti in Elvetia se ridica la cateva mii, fiind stabiliti in jurul celor doua mari orase Geneva si Lausanne, precum si in Elvetia germana sau in Ticino. Etnicii romani din Elvetia au constituit comunitatea romana din Elvetia, care grupeaza doar aproximativ 10 % din numarul total al acestora.
Din 1991 la Geneva functioneaza biserica "Sfantul Ioan Botezatorul", la care serviciul religios este oficiat de un preot roman. Tot la Geneva functioneaza bisericile ortodoxe romane "Invierea Domnului" si "Nasterea Maicii Domnului", iar la Lausanne biserica "Sfantul Gheorghe".
Comunitatea romana din Elvetia editeaza revista "Caminul Romanesc" care apare trimestrial.
Printre personalitatile marcante ale comunitatii romane din Elvetia se afla Printul Dimitrie

Sturza, om de afaceri, Alexandru Safran, rabin sef al Genevei, Mihai Sanzianu, pictor, Pascal Rutta, scriitor, medicul Dan Mirescu si altii.

FRANTA

Primii emigranti romani la Paris au fost intelectuali atrasi de ideile Revolutiei franceze din 1789. In 1939, romanii din Paris s-au organizat intr-o Societate Romaneasca cu biblioteca proprie, constituindu-se colonia romana. In contextul istorico-politic interbelic si in perioada imediat urmatoare celui de-al doilea razboi mondial, numarul emigrantilor romani din Franta a sporit semnificativ.
In prezent, diaspora romana din Franta este apreciata la aproximativ 60 000 de persoane.
Din punct de vedere al statutului juridic, cea mai mare parte a etnicilor romani din Franta a renuntat la cetatenia romana, optand pentru cea franceza. Bipatrizii, in numar mai redus, au continuat sa mentina si unele legaturi cu tara, cu precadere de natura familiala.
O categorie restransa de etnici romani o reprezinta apatrizii. Acestia, renuntand la cetatenia romana, la cererea lor expresa sau prin retragere, si nefiind in masura sa indeplineasca conditiile cerute de reglementarile tarii de resedinta in materie de naturalizare, au fost marginalizati de autoritatile franceze si de mediile in care traiesc.
Caracteristica principala a emigratiei romane din Franta o constituie faptul ca majoritatea acesteia, mai veche sau mai noua, are o pozitie pozitiva fata de patria de origine.
O parte relativ importanta a intelectualitatii de origine romana, a fost si este apreciata unanim in viata culturala franceza contemporana, fiind ilustrata de nume ca dramaturgul Eugen Ionescu, filosoful Emil Cioran, actrita Elvira Popescu, sculptorii George Apostu, Etienne Hajdu si Idel Ianchelevici, compozitorul Vladimir Cosma, scriitorul Petru Dumitriu, Dumitru Tepeneag, Paul Goma, cineastul Paul Barbaneagra si multi altii.
Emigratia romana din Franta este concentrata in marea ei majoritate la Paris si in unele centre urbane, printre care Marsilia, Bordeaux, Montpellier, Metz, Grenoble, Saint Nazaire, Narbonne, Avignon, Verneuil, Valance etc. In decursul anilor aceasta si-a creat, prin eforturi proprii sau cu sprijinul unor personalitati autohtone, unele asociatii cu caracter cultural, destinate propagarii valorilor spirituale romanesti.
Nr de romani din Franta si Belgia este estimat de Ambasadele Romaniei in aceste tari la 60 000 de persoane.

GERMANIA

Emigratia din Germania s-a constituit in valuri succesive, indeosebi dupa anul 1940. Surse ale Ministerului Federal de Interne al Germaniei estimeaza numarul sasilor si al svabilor originari din Romania la cca. 550 000 persoane, iar cel al azilantilor proveniti din Romania la cca. 150 000 de persoane. Ambasada Romaniei in Germania estimeaza insa numarul de romani ca fiind de 200 000 plus cei aproximativ 1,5 milioane de sasi si svabi vorbitori de limba romana.
In Germania, Biserica Ortodoxa Romana, ca singura forma institutionala acceptabila, ar putea juca un anumit rol, prin Mitropolia Ortodoxa pentru Germania si Europa Centrala si parohiile sale din Hamburg, Munchen, Offenbach, Salzgitter, Baden-Baden si Nürenberg, in cultivarea traditiilor romanesti si pastrarea identitatii lingvistice si religioase. Numirea recenta a Episcopului Sofronie, tanara personalitate a ortodoxismului romanesc, aduce cu sine o speranta in reintregirea comunitatii si implicarea ei in pastrarea si promovarea spiritualitatii romanesti in lume.
Printre personalitatile de prestigiu romane stabilite in Germania se numara prof. dr. ing. Radu Popescu-Zeletin, prof.dr. Eugen Coseriu, Radu Barbulescu, redactor sef al revistei "Observator", istoricul de arta Pavel Chihaia, prof. Vladimir Iliescu, Ion Iancu Bidianu, directorul Institutului din Freiburg, prof. Vasile Barba, prof.dr. Dionisie Ghermani, dr. Viorel Roman, consilier academic la Universitatea din Bremen, dr. Gheorghe Olteanu, publicist, dna. Brandusa Massion, fondatoarea CROM-RHINMAIN, dl. Mircea Tudoran, publicist, familia Ciurea, cunoscuti scriitori si publicisti, istoricul de arta Eugen Cojocaru si multi altii.

ITALIA

informatii din 2001

Diaspora romaneasca din Italia numara, dupa unele estimari, cca 25 000 de persoane, caracterizandu-se prin structuri destul de eterogene.
In ultimii 20 de ani s-au constituit comunitati romanesti in zonele oraselor Roma, Milano, Torino, Bari, Verona, Florenta si altele, cu precadere in jurul bisericilor ortodoxe romanesti. In Italia functioneaza mai multe asociatii culturale, centre de studii, fundatii cu caracter romanesc, dintre care unele editeaza si publicatii in limba romana.
Predarea limbii si civilizatiei romane se bucura de o veche traditie in Italia, indeosebi la Universitatile din Roma, Milano, Torino, Florenta, Napoli, Padova, Pisa, Udine, Catania. La universitatile din Roma, Pisa, Torino, Padova, Milano functioneaza, pe langa catedrele de romana, si lectori trimisi de Ministerul Educatiei Nationale din tara.
Intre personalitatile de prestigiu romane sau originare din Romania stabilite in Italia mentionam pe compozitorul Roman Vlad, pe istoricul prof. Bianca Valota-Cavalotti, pe lingvistii Sorin Stati si Alexandru Niculescu, pe artistii plastici Lucky Galaction, Radu Dragomirescu si Camilian Demetrescu, pe artistele lirice Elena Cerni, Gabriela Cegolea si Ioana Ungureanu, pe violonista Liliana Stefanescu Scagno, pe balerini Gheorghe Iancu si Marinel Stefanescu si altii.
Fundatia are bucuria de a fi contribuit la infiintarea unei noi forme asociative si anume „Asociatia Romanilor din Milano” condusa de dna. Prof. Marioara Carlan Salvadeo.
Conform Ambasadei Romaniei in Italia ar trai meleaguri italiene in jur de 200 000 de romani dintre care doar 40 % cu statut legal.

LUXEMBURG

In Marele Ducat de Luxemburg traiesc aproximativ 300 de romani.

MAREA BRITANIE si IRLANDA

Se apreciaza ca numarul romanilor stabiliti in Marea Britanie este de circa 1 500-2 000 de persoane.

Diaspora romaneasca este concentrata in zona marilor orase din sudul Angliei: Londra, Birmingham si Nottingham.
O parte a comunitatii romanesti este grupata in jurul Bisericii Ortodoxe Romane, cu un preot numit de Patriarhia de la Bucuresti.
O activitate remarcabila desfasoara „Centrul Cultural Roman” – asociatie cu statut legal a comunitatii romanesti din Marea Britanie – al carui presedinte este Dl. Nicolae Ratiu.
Conform datelor recente ale Ambasadei Romaniei la Londra numarul de romani traitori in Marea Britanie ar fi ajuns la 15 000 iar al celor din Irlanda la 7 000.

OLANDA

Diaspora romana din Olanda este estimata la cca 2 000 de persoane. In Olanda functioneaza o biserica ortodoxa romana deservita de un preot numit de Patriarhia Romana, care editeaza revista anuala "Marturie ortodoxa".
In randul reprezentantilor de seama ai comunitatii romane din Olanda se numara Monica Savulescu-Voudouris, prof. dr. Sorin Alexandrescu, prof.dr.ing. Constantin Gallin, Radu Manoliu, Petre Calaraseanu, Gheorghe Pop etc.

POLONIA

Pe teritoriul Poloniei, in afara populatiei majoritare, traiesc, in prezent, conform aprecierilor oficiale, circa 1,5 milioane cetateni apartinand minoritatilor nationale, ceea ce reprezinta aproximativ 4% din numarul total de locuitori ai tarii.
Comunitatea romana numara mai putin de o mie de persoane, majoritatea fiind stabiliti in Polonia prin casatorie si avand profesiuni diverse, in cea mai mare parte insa fara a detine pozitii sociale deosebite.
Ambasada Romaniei de la Varsovia organizeaza anual intalnirea de ziua nationala cu minoritatea romana, membrii acesteia raspunzand, in general, pozitiv si la alte manifestari

indeosebi pe linia culturala.
In Polonia se afla mici grupari etnice de armeni (8-15 mii), tatari (5 mii) care nu sunt considerate minoritati nationale, avand insa traditii culturale si religioase distincte.

PORTUGALIA

In Portugalia traiesc aproximativ 500 de romani. Nu avem insa numarul exact al celor plecati sau stabiliti dupa 2002, cand s-a inceput migrarea fortelor de munca catre aceste tari.

SLOVACIA

O comunitate de aproximativ 9 000 de originari din Romania se afla in sudul Slovaciei, majoritatea acestora provenind din randul etnicilor slovaci intorsi in patria lor de origine.
In Republica Slovaca nu se poate vorbi despre existenta unei comunitati romanesti propriu-zise. Numarul persoanelor de origine etnica romana este de cateva zeci care s-au stabilit in aceasta tara urmare a unor casatorii mixte, cu cetateni slovaci.
In aceste conditii, prin intermediul actualelor lor familii, cetatenii de origine romana au fost asimilati complet de mediul in care traiesc. Nu exista scoala sau biserica romaneasca.

SPANIA

informatii actualizate pe 20 iulie 2011

Românii din Spania sunt cea mai numeroasă comunitate de străini stabilită pe teritoriul acestei ţări, fiind formată din 861.584 de persoane, care au o vârstă medie de 32,1 ani, majoritatea preferând să locuiască în regiunea Madrid, titreaza Occidentul Romanesc citat de Romanian Global News.

Datele rezultă din statisticile cele mai recente ale Ministerului spaniol al Muncii şi Imigraţiei, care iau în calcul numai persoanele stabilite legal în peninsula iberică, respectiv pe acelea care deţin un certificat de înregistrare (n.red. – certificado de registro – denumirea dată documentului eliberat cetăţenilor statelor membre ale Uniunii Europene care doresc să stea pe teritoriul Spaniei pentru o perioadă mai lungă de trei luni) sau permis de şedere (tarjeta de residencia).

Potrivit datelor Ministerului Muncii şi Imigraţiei din Spania, disponibile la data de 31 martie, în Spania există 5.056.256 de străini care sunt înregistraţi legal, dintre care 2.038.913 provin din statele UE. Cei mai numeroşi dintre cetăţenii UE înregistraţi în Spania sunt românii – 861.584 de persoane. Ei sunt urmaţi de britanici (226.553), italieni (171.578), bulgari (164.639), portughezi (130.118) şi germani (118.660). Dintre cei 861.584 de români care locuiesc cu forme legale în Spania, peste jumătate sunt bărbaţi. Potrivit statisticilor Ministerului, 466.362 sunt bărbaţi şi 395.222 femei. Cifrele disponibile la 31 martie indică o creştere a numărului românilor care locuiesc legal în Peninsula Iberică pe parcursul ultimelor luni. Astfel, potrivit datelor citate, numărul românilor care locuiau legal era de 840.682 la data de 31 decembrie 2010, 817.460 la 30 septembrie 2010 şi 793.205 la 30 iunie 2010. Faţă de martie 2010, numărul muncitorilor care locuiesc legal în Spania a crescut cu 89.447 de persoane , dintre care 46.560 de bărbaţi şi 42.887 de femei. De altfel, şi numărul cetăţenilor UE din Spania a crescut în ultimul an în mod constant, cu 143.924 de persoane, dintre care 71.329 de bărbaţi şi 72.636 de femei.

Datele Ministerului spaniol mai arată şi că, dintre cei 861.584 de români înregistraţi legal în Spania, 87.013 au vârste până la 15 ani, în timp ce 770.421 au între 15 şi 64 de ani. Numărul românilor care locuiesc legal în Spania şi au vârsta peste 65 de ani este, potrivit aceloraşi statistici, de 4.150 de persoane. Vârsta medie a cetăţenilor români care locuiesc în Spania este de 32,1 ani, ei constituind de altfel şi comunitatea de cetăţeni UE stabilită în Spania cu cea mai redusă vârstă. Mult mai redusă decât media de vârstă a cetăţenilor români stabiliţi legal în Spania este însă cea a unora dintre membrii comunităţilor africane. Acesta este de exemplu

cazul celor 2.006 cetăţeni din Gambia stabiliţi legal în Spania care sunt de altfel şi cea mai tânără comunitate, cu o medie de vârstă de 20,3 ani. Şi comunitatea moldovenilor din Spania – formată din 1.179 de persoane este formată în majoritate din tineri, având o medie de vârstă de 29,9 ani. Autorităţile spaniole au calculat şi repartizarea străinilor pe diferitele regiuni din Spania. În ceea ce îi priveşte pe români, datele arată că aceştia preferă regiunile Madrid (184.350), Valencia (130.781), Andaluzia (126.247), Catalonia (108.794), Castilla – La Mancha (95.597). Peste 66.000 de români locuiesc în regiunea Aragon, în timp ce 13.638 au ales să se stabilească în Insulele Baleare iar 7.278 în insulele Canare.

Guvernul spaniol are intenţia de a impune restricţii pe piaţa muncii pentru cetăţenii români, însă nu a stabilit data de la care va fi valabilă această măsură, a comunicat, marţi, pentru MEDIAFAX, ambasada Spaniei la Bucureşti, adăugând că decizia nu va afecta românii rezidenţi în Peninsula Iberică. “Guvernul spaniol are intenţia de a adopta această măsură, însă nu a stabilit încă data”, a precizat ambasada Spaniei la Bucureşti. Potrivit sursei citate, “va fi vorba despre o măsură de tip tehnic şi care nu va fi retroactivă”. “Cu alte cuvinte, ea nu va afecta cetăţenii români care sunt deja rezidenţi în Spania”, conchide ambasada. Spania nu a făcut nicio notificare oficială la CE privind restricţionarea accesului românilor pe piaţa muncii, fiind vorba doar de o intenţie, iar o astfel de decizie ar trebui fundamentată ca urmare a unor schimbări radicale pe piaţa muncii, a declarat, marţi, purtătorul de cuvânt al MMFPS.

“Precizăm, din capul locului, că este vorba de o intenţie a oficialilor spanioli. Reprezentanţii spanioli nu au făcut nicio notificare oficială la Comisia Europeană. Potrivit Tratatului pe care l-am semnat cu Spania, decizia oficialilor spanioli de a reintroduce restricţiile pe piaţa muncii trebuie să fie bine fundamentată în urma schimbării radicale pe piaţa muncii. Aşadar, e bine să fim prudenţi, întrucât nu s-a vorbit nicio secundă de interzicerea accesului românilor pe piaţa muncii, ci mai degrabă de o garanţie că românii care ajung la muncă în Spania au contracte ferme de muncă”, a declarat pentru MEDIAFAX purtătorul de cuvânt al Ministerului Muncii, Familiei şi Protecţiei Sociale (MMFPS), Ioana Şanta. Toţi cei 861.584 de români care muncesc acum oficial în Spania trebuie să ştie că nu sunt vizaţi şi că eventualele măsuri pe care oficialii spanioli le-ar putea lua nu se aplică în cazul lor, a precizat Ioana Şanta. Sursa: Mediafax, elmundo.es, que.es.

Irina Georgescu Șova

Informatii din 2001

In Spania traiesc aproximativ 2 500 de romani, in zone ca Madrid, Barcelona, Bilbao, avand o puternica parohie in capitala tarii, scoli si sectii in limba romana la Madrid si Salamanca. Au fost create unele asociatii romanesti, cum sunt: "Comunitatea romanilor din Spania" (Barcelona), "Fundatia Culturala Romana" (Madrid). In Spania au activat si activeaza personalitati de origine romana ca Vintila Horia, Alexandru Cioranescu, George Uscatescu si alti scriitori, artisti, medici, ingineri. Din cauza migratiei recente a fortelor de munca, numarul romanilor care s-au stabilit in Spania este in continua crestere. Acestia si-au creat mici comunitati in jurul carora graviteaza toata activitatea culturala, fiind infiintate chiar clase de limba romana pe langa bisericile existente. Ca si in Portugalia, romanii ajunsi in aceasta tara dupa 2000 si-au infiintat mai multe ziare prin care tin la curent conationalii lor cu actualitatea din tara, dar in care isi ofera si serviciile. Din cauza acestei fluctuatii de populatie originara din Romania nu putem avea un numar exact al etnicilor romani traitori in Spania insa Ambasada Romaniei in Spania ii estimeaza la 100 000 dintre care doar 40% au statut legal.

SUEDIA

In Suedia traiesc circa 13 000 de originari din Romania dar si multi romani timoceni (de pe Valea Timocului sarbesc), al caror numar nu il cunoastem nici macar cu aproximatie. In cea mai mare parte sunt de origine romana, existand si grupuri compacte de maghiari, si un numar redus de evrei. Aproximativ 2 000 au statutul de cetateni romani cu domiciliul in strainatate, 21% dintre acestia fiind maghiari.
In ultimii ani, numarul originarilor din Romania care au obtinut dreptul de sedere si munca in Suedia a cunoscut o crestere insemnata, insa este de remarcat ca romanii nu figureaza, din punctul de vedere numeric, in statisticile oficiale referitoare la emigranti in raport cu cei proveniti din Finlanda, Grecia, Turcia, Polonia, Ungaria. Avand in vedere ca este relativ recenta, imigratia romana nu dispune de o organizatie proprie la nivelul Suediei.
Unii romani au reusit, totusi, sa ocupe posturi in concordanta cu pregatirea lor profesionala (invatamant, cultura si chiar mass-media), insa sunt foarte putini cei care au acces la valorile culturale si spirituale autohtone si care sa ocupe functii pe plan administrativ, economic ori politic. Romanii din Suedia originari din Romania sunt grupati, in general, in principalele centre economice, Stockholm, Göteborg si Malmö, unde exista si parohii ortodoxe.

Conform statisticilor suedeze din 1996, in Suedia traiesc urmatoarele categorii de romani sau originari din Romania:
- 7015 cetateni suedezi de origine romana;
- 4186 cetateni romani;
- 1605 cetateni suedezi de origine romana – a doua generatie (nascuti in Suedia);
- 839 romani nascuti in Suedia, prima generatie;

In realitate, se considera ca aceasta cifra este cu cca. 3 000 mai mare, deoarece statisticile suedeze nu-i cuprind decat pe cei care au rezidenta permanenta (PERMANENT UPEHOLTISTON) care se acorda numai dupa 3 ani de sedere neintrerupta in Suedia.
Cea mai mare concentrare de persoane originare din Romania este in partea de sud a Suediei, in zona Malmo-Solvesborg-Goteborg, unde traiesc cca. 70% din total. In zona Stockholm se apreciaza ca exista cca. 2 000 de romani.
Pe categorii profesionale, predomina pensionarii si persoanele cu functii destul de modeste in diverse sectoare de activitate. Cei mai bine situati sunt medicii, inginerii, cercetatorii – in numar insa redus. Si mai putini sunt oamenii de afaceri de anvergura, iar functii politice nu sunt ocupate de persoane din diaspora romana.
Ca si pe alte spatii, emigratia romana este slab organizata si putin unita comparativ cu cea poloneza sau maghiara.

(informatii din 2001)

TURCIA

Poate fi subliniat ca in Turcia exista mult mai multi romani decat cei 800 atestati statistic, adica aproximativ 30 000, plecati la lucru, emigrati pe motiv economic sau in cadrul casatoriilor mixte cu cetateni turci. (informatie din 2001)

CROATIA

Recunoaştere a prezenţei Românilor în Croaţia

scris de dr. Petru Ratiu, Presedinte al Asociatiei culturale istroromâne „Andrei Glavina", Croatia

În ziua de 27 septembrie 2011 a avut loc în Zagreb un eveniment important în viaţa Istroromânilor. La „Casa Europei" – „Evropski Dom" - a avut loc un spectacol în dialect istroromân, prezentat de elevii de la Şcoala elementară din Şuşnieviţa şi de la şcoala medie din Cepici, întitulat „Cum creşte poparu'" – „Cum creşte piperul".

Spectacolul elevilor de la scoala a carei directoare este profesoara Mirela Vidak, pus în scena de istroromâna Viviana Bercarici, s-a desfasurat în prezenta a înalti oaspeti, a vicepremierului croat si a ministrului de externe român Teodor Baconschi, transmite Romanian Global News.

Au mai participat vicepresedinta regiunii Istria, doamna Viviana Benussi, locuitori din Susnievita, dintre care-i amintim pe Iosip Glavina, Iosip Radola, familia Liubicici din Letai, Guido Liubicici din Berdo si a lui Robert Doricici, din Jeian, si un numeros public. Din partea Asociatiei de amicitie româno-italiana „Decebal" si în reprezentanta si a Asociatiei culturale istroromâne „Andrei Glavina" a participat Dl. Ervin Curtis de la Triest.

Manifestarea, programata la nivel guvernamental, s-a bucurat de un frumos succes si a fost organizata prin râvna noului ambasador al României în Croatia, Dl. Cosmin Dinescu, care de la începutul mandatului sau a înteles sa-i viziteze pe Istroromâni si sa ia legatura cu autoritatile centrale si locale croate, în vederea promovarii intereselor etnice ale acestora, acelasi care pentru manifestarea de la „Casa Europei" de la Zagreb, a trimis la Susnievita un autobuz pentru a da posibilitate elevilor care jucau în spectacol si locuitorilor din localitate, sa fie prezenti la manifestarea din capitala Croatiei.

Dupa o eclipsa totala a reprezentarii României în Croatia de multi, prea multi ani, prin ambasadori total incapabili, care din punctul de vedere al reprezentarii interesului national puteau apartine tot atât de bine, sau probabil mai bine, insulelor Sonda sau Papuasiei, reprezentanta redusa la pura formalitate, România, dupa multi ani de absenta a intereselor sale, iata, si-a recapatat reprezentanta la Zagreb, confirmând, prin noul sau ambasador, Dl. Cosmin Dinescu, ca „omul sfinteste locul".

Am remarcat discursul just rostit de vicepremierul croat, care a declarat ca „asa cum în România traiesc Croati, în Croatia sunt Români, în localitatile Susnievita si Jeian", declaratie de restabilire a adevarului, dupa încercarile de mistificare a unor elemente ostile adevarului si Istroromânilor, precum o doamna croata americana de la New-York, necunoscatoare a limbilor romanice si a istroromânei, care folosindu-se de banii unei facultati din New York si a altor naivi, face vara etnobusiness pe litoralul croat, erijându-se în savanta si degradând istroromânii si limba lor la sintagma de vlaski si jeianski, popor aparut din nimic, fara legatura cu masa numeroasa de Rumari din Istria si Croatia medievala, dovedita de sute de documente, pentru a-i asimila si termina mai usor, punând astfel în practica cunoscuta reteta de „divide et impera", aplicata din nefericire si în alte state, precum Serbia, de împartire între Români în Voievodina si Vlahi în regiunea Timoc. Lucru inutil, ridicol, al unor oameni fara orizont, în perspectiva Europei unite si a unui Stat liberal, tolerant si democratic precum este Croatia, unde mica comunitate istro-româna, de mai putin de o mie de locuitori, nu ameninta pe nimeni de ar fi recunoscuta ca minoritate, macar lingvistica, dar poate constitui un exemplu de civilizatie si toleranta din partea Croatiei, dat întregii Europe si lumii.

Credem ca noul curs al evenimentelor îsi trage originea si din „Declaratia comuna româno-croata" din28 ianuarie 2011, cu ocazia vizitei premierului croat Jadranka Kosor în România, când pentru prima data în istorie, un prim ministru român, Dl. Emil Boc, i-a mentionat pe istroromâni într-o declaratie oficiala internationala, subliniind importanta lor pentru limba si poporul român si precizând ca „sprijinul din partea autoritatilor croate pentru conservarea acestui bun comun va fi extrem de apreciat în România".

Actiunea pentru pastrarea dialectului istroromân, începuta în 1990, prin entuziasmul a putini oameni, institutionalizata în 1994 prin constituirea Asociatiei culturale istroromâne „Andrei Glavina" la Triest, publicarea calendarelor istroromâne si scrierea si tiparirea (de catre subsemnatul) din 1996 a primei reviste aparute vreodata în dialect istroromân, participarea activa la congrese ale Consiliului Europei pe tema aplicarii drepturilor prevazute de „Charta europeana a limbilor regionale sau minoritare", la Innsbruck, la Haga, la congrese similare ale UFCE la St.Moritz, Timisoara, Portschach am Woerthersee, Praga, Subotica, etc., apoi organizarea la Pola, împreuna cu rectorul Facultatii, Prof. Goran Filipi, a primului congres stiintific istroromân, cu participare internationala, în anul 2000, în afara a numeroase întâlniri si adunari publice la Triest si în alte orase, cu colaborarea importanta Dr.-ului Ervin Curtis, a manifestarilor de la Sibiu în 2008, împreuna cu Asociatia „Astra" , a directorului acesteia si a muzeografei Elena Potoroaca, au dus în cele din urma la „descoperirea" de catre Consiliul Europei a unei „limbi putin vorbite, dar existente, în Istria, numita istroromâna", consemnata în documentele Consiliului Europei, care s-a adresat pentru informatii guvernului croat; de aici pornind apoi rezolutia 11595 pentru recunoasterea minoritatii istroromâne, depuse în 2008 la Consiliul Europei de catre deputatul basarabean Vlad Cubreacov.

Între timp, ministrul croat al culturii, Biskupic, a recunoscut în august 2007 limba si cultura Vlahilor din Istria, drept bun nematerial al Croatiei, care trebuie ocrotit. Consideram ca aceasta ocrotire trebuie facuta sub aspect legal în conformitate cu standardele Chartei Europene a Limbilor Regionale sau Minoritare, salvarea de la disparitie a idiomului istroromân fiind o sarcina de onoare atât a Croatiei cât si a României, care în calitate de tara mama, are datoria sa ajute comunitatea prin personal didactic, manuale scolare, sprijin financiar, pentru cursurile facultative de istroromâna, deja începute din anul scolar 2009/2010 la Scoala din Susnievita, miercurea dupa programul scolar, prin râvna doamnei Viviana Berkarici, si functionarea a gradinite de copii si a doua case de cultura istroromâne la Susnievita si la Jeian, pentru a mentine în continuare prezenta comunitatii istroromâne în inima Europei.

(4 octombrie 2011)

{backbutton}